

ZAKON

O POSREDOVANJU U PRIVATNOM OSIGURANJU

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se posredovanje u privatnom osiguranju, uslovi zaobavljanje tih poslova, te nadzor nad njihovim obavljanjem u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2 .

Vrste posredovanja

Posredovanje u privatnom osiguranju se obavlja u skladu sa ovim zakonom preko zastupnika u osiguranju i preko brokera u osiguranju.

Društvo za osiguranje (u daljem tekstu: društvo) ne može u Federaciji obavljati djelatnosti neposrednog osiguranja ili djelatnosti reosiguranja preko posrednika u osiguranju koji nisu registrovani u skladu sa ovim zakonom. Raspodjela rizika osiguranja kao i poslova zaposlenih u osiguranju između društava, čak i ako im se za pribavljanje klijenata daje naknada, neće se smatrati posredovanjem prema odredbama ovog zakona.

Član 3.

Registrowanje

Posrednici u osiguranju moraju biti registrovani u posebnom registru, koji vodi Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za nadzor), na način kako je određeno u čl. 7. i 9. ovog zakona. Posrednici u osiguranju ne mogu obavljati poslove osiguranja ako nisu registrovani u skladu sa ovim zakonom.

Registrowanje posrednika u osiguranju kod Agencije za nadzor važi u cijeloj Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH). Posrednik u osiguranju registrovan u Federaciji može pružati usluge u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: RS) isključivo preko organizacione jedinice u RS, u skladu sa ovim zakonom.

Član 4.

Rad posrednika u osiguranju registrovanih u Federaciji u RS

Svaki posrednik u osiguranju koji je registrovan u Federaciji, a koji po prviput namjerava da obavlja poslove u RS preko organizacione jedinice, prvo će u pismenoj formi obavijestiti Agenciju za nadzor i dati osnovne podatke predstavniku posrednika u osiguranju iz Federacije u RS. Predstavnik posrednika u osiguranju iz Federacije predstavlja tog posrednika u osiguranju kod Agencije za nadzor osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija

za nadzor RS) idrugih organa u RS.

U roku od 30 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1. ovog člana, Agencijaza nadzor u pismenoj formi obavještava Agenciju za nadzor RS o namjeriposrednika u osiguranju, o činjenici da je registrovan i o imenu predstavnikaposrednika u osiguranju u RS.

Posrednik u osiguranju iz Federacije može početi sa poslovanjem prekoorganizacione jedinice poslije isteka roka od 30 dana od dana kada mu jeAgencija za nadzor u pismenoj formi saopštila da je obavijestila Agenciju zanadzor RS, u skladu sa stavom 2. ovog člana, ili poslije isteka roka od 60 danaod dana podnošenja obavještenja navedenog u stavu 1. ovog člana, ili poslijeosnivanja podružnice u RS, u zavisnosti koje bude prije.

Podružnica posrednika u osiguranju iz Federacije koji posluje u RS osniva se uskladu sa Zakonom o preduzećima RS.

Član 5.

Rad posrednika u osiguranju registrovanih u RS u Federaciji

Svaki posrednik u osiguranju koji je registrovan u RS, a koji po prvi putnamjerava da obavlja poslove u Federaciji preko organizacione jedinice, prvo upismenoj formi obavještava Agenciju za nadzor RS i daje osnovne podatke opredstavniku posrednika u osiguranju iz RS u Federaciji. Predstavnik posrednikau osiguranju iz RS predstavlja svog posrednika u osiguranju kod Agencije zanadzor i drugih organa u Federaciji.

U roku od 30 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1. ovog člana, Agencijaza nadzor RS u pismenoj formi obavještava Agenciju za nadzor o namjeriposrednika u osiguranju, o činjenici da je registrovan i o imenu predstavnikaposrednika u osiguranju u Federaciji.

Posrednik u osiguranju iz RS može početi sa poslovanjem preko organizacionejedinice poslije isteka roka od 30 dana od dana kada mu je Agencija za nadzor RSu pismenoj formi saopštila da je obavijestila Agenciju za nadzor, u skladu sastavom 2. ovog člana, ili poslije isteka roka od 60 dana od dana podnošenjaobavještenja navedenog u stavu 1. ovog člana, ili poslije osnivanja podružnice uFederaciji, u zavisnosti koje bude prije.

Podružnica posrednika u osiguranju iz RS koji posluje u Federaciji osniva se uskladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br.23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03).

II - ZASTUPNIK U OSIGURANJU

Član 6.

Opšte odredbe

Zastupnik u osiguranju je pravno ili fizičko lice koje obavlja profesionalnudjelatnost, prema jednom ili više ugovora ili ovlašćenja kojima je dobiouputstvo ili pravo da djeluje u ime i za račun, ili samo za račun, jednog iliviše društava. Zastupnik u osiguranju ima isključivi profesionalni cilj dapokreće, predlaže i izvršava pripreme radove do zaključenja ili da

zaključuje ugovore o osiguranju. Zastupnik u osiguranju može pomagati u primjeni ili izvršenju ugovora, a posebno u slučaju odštetnog zahtjeva. Zastupnik u osiguranju može pružati i savjetodavne usluge, u skladu sa posebnim odredbama pojedinačnih ugovora sa osiguranikom, tokom perioda pokriva osiguranjem. Zastupnik u osiguranju samostalno obavlja djelatnost.

Ugovor između društva i zastupnika u osiguranju mora biti zaključen u pismenoj formi, a primjerak ugovora o zastupništvu društvo mora dostaviti Agenciji za nadzor.

Društvo ima obavezu da odmah u pismenoj formi obavijesti Agenciju za nadzor o raskidu ugovora o zastupništvu, bez obzira na razlog raskida.

Društvo obavještenje o raskidu ili isteku ugovora o zastupništvu objavljuje u dva uzastopna izdanja dnevnih novina većeg tiraža, koja se izdaju na području u kojem posluje zastupnik u osiguranju.

Član 7.

Registrowanje

Društvo za zastupanje u osiguranju osniva se kao dioničko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednog društva, ako ovim zakonom pojedina pitanja nisudrugacije uređena.

Da bi zastupnik u osiguranju mogao da obavlja svoju djelatnost u Federaciji obavezan je da se registruje u posebnom registru zastupnika u osiguranju, koji vodi Agencija za nadzor. Registar sadrži dva podregistra i to: podregistar sa imenima zastupnika u osiguranju koji su registrovani u Federaciji i podregistar sa imenima zastupnika u osiguranju koji su registrovani u RS i koji pružaju usluge osiguranja u Federaciji preko organizacione jedinice u Federaciji. Društvo za zastupanje u osiguranju, mora biti registrovano u posebnom registru društava za zastupanje u osiguranju, koji vodi Agencija za nadzor. Registar je podijeljen na podregistre po istom principu koji je predviđen za zastupnike u osiguranju. Društvo za zastupanje u osiguranju mora postaviti ovlašćenog zastupnika, koji je registrovan kao zastupnik u osiguranju.

Zastupnici u osiguranju plaćaju godišnju naknadu i taksu za registrovanje, uskladu sa propisima koje donosi Agencija za nadzor.

Za upis u registar zastupnika u osiguranju, uz zahtjev za registrovanje kod Agencije za nadzor, podnosilac zahtjeva mora priložiti sljedeće :

- 1) uvjerenje o položenom stručnom ispitu za poslove posredovanja. Pravilopolaganja stručnog ispita propisuje Agencija za nadzor u skladu sa stavom 1. alineja 1. člana 11. ovog zakona;
- 2) dokaz da ima najmanje srednju stručnu spremu i da ima najmanje jednogodišnje iskustvo iz područja poslova osiguranja;
- 3) potvrdu kojom dokazuje da podnosilac zahtjeva nije pod sudskim nadzorom ili staranjem; 4) dokumente koji potvrđuju da podnosilac zahtjeva posjeduje

određeno stručno znanje i profesionalnu sposobnost. Ti dokumenti će dokazivati da je podnosilac zahtjeva obavljao djelatnost zastupnika u osiguranju ili brokera u osiguranju u BiH ili nekoj zemlji članici Evropske unije ako je:

- . • četiri uzastopne godine samostalno obavljao djelatnost ili kao rukovodilac društva, ili kada podnosilac zahtjeva može dokazati da je najmanje trigodine radio sa jednim ili više zastupnika ili posrednika u osiguranju ilisa jednim ili više društava, ili
- . • dvije uzastopne godine samostalno obavljao djelatnost ili kad podnosilac zahtjeva dokaže da je obavljao funkcije u službi jednog ili višeposrednika ili zastupnika u osiguranju ili u jednom ili više društava, ili
- . • jednu godinu samostalno obavljao djelatnost ili u svojstvu rukovodioca društva ili kada podnosilac zahtjeva dokaže da je za predmetnu djelatnost stekao prethodno obrazovanje, što se dokazuje potvrdom koja je službeno priznata od strane države ili za koju nadležno tijelo smatra da upotpunosti zadovoljava njegove zahtjeve.

Za podnosioca zahtjeva smatra se da je vodio djelatnost u svojstvu rukovodioca, u smislu ovog člana, kada je obavljao odgovarajuću djelatnost:

- . • kao rukovodilac nekog društva ili rukovodilac podružnice nekog društva, ili
- . • kao zamjenik rukovodioca nekog društva ili kao njegov ovlašćeni zastupnik, ako je taj položaj uključivao odgovornost jednaku odgovornosti rukovodioca kojeg predstavlja.

Za podnosioca zahtjeva smatra se da je obavljao djelatnost u svojstvu rukovodioca, u smislu ovog člana, kada su njegove dužnosti u tom društvu uključivale rukovođenje zastupnicima u osiguranju ili vršenje nadzora nad njihovim radom. Poslovi moraju uključivati odgovornost u pogledu pribavljanja, zaključivanja, obrade i izvršavanja ugovora o osiguranju. Obavljanje djelatnosti koja je u pitanju ne smije biti prekinuto više od 10 godina prije datuma kada se podnosi zahtjev za registrovanje.

Dokumenti iz tač. 3. i 4. stava 4. ovog člana neće biti prihvaćeni ako su stariji od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja društvu za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju, moraju se priložiti sljedeći dokumenti:

- 1) osnivački akt;
- 2) statut koji mora sadržavati elemente propisane u skladu sa odredbama zakona koji uređuju pravni položaj privrednog društva, ako ovim zakonom po jedinim pitanjima nisu drugačije uređena ;
- 3) dokaz banke o uplati osnovnog kapitala;
- 4) spisak dioničara;
- 5) poslovni plan društva;
- 6) dokaz o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti društva.

Registrowanje se vrši na period od dvije godine. Zastupnik u osiguranju će ponovo podnijeti sve dokumente navedene u ovom članu u roku od 30 dana prijedana isteka roka od dvije godine za koji se posjeduje registracija. Zaregistrovanje će se smatrati da ostaje na snazi osim ako:

- a) zastupnik u osiguranju propusti da podnese dokumente ponovo, u skladu sa ovimstavom; ili
- b) podneseni dokumenti pokažu da podnosilac zahtjeva više nije lice podobno dadjeluje kao zastupnik u osiguranju.

Agencija za nadzor će u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva idokumenata, donijeti rješenje kojim odlučuje o zahtjevu ili tražiti ispravku ilidopunu zahtjeva.

III- BROKER U OSIGURANJU

Član 8.

Opšte odredbe

Brokersko društvo u osiguranju osniva se kao dioničko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje pravnipoložaj privrednog društva, ako ovim zakonom pojedina pitanja nisu drugačijeuređena.

Broker u osiguranju je pravno ili fizičko lice koje samostalno obavljadjelatnosti, čiji je isključivi profesionalni cilj da u ime osiguranika, upogledu osiguranja ili reosiguranja rizika, dovede u vezu lica koja tražeosiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje ili reosiguranje, da obavljaipripreme radove za zaključenje ugovora o osiguranju ili reosiguranju, i ukolikoje ugovoreno, pomaže pri obradi i izvršenju tih ugovora, a naročito u slučajuodštetnog zahtjeva. Broker u osiguranju prima proviziju od društva i djeluje uzpotpunu slobodu u pogledu izbora društva.

Član 9.

Registrowanje

Broker u osiguranju za obavljanje svoje djelatnosti mora biti registrovan uposebnom registru za brokere u osiguranju, koji vodi Agencija za nadzor.Registar sadrži dva podregistra i to: podregistar sa imenima brokera uosiguranju koji su registrovani u Federaciji i podregistar sa imenima brokera uosiguranju koji su registrovani u RS i koji pružaju usluge osiguranja uFederaciji preko organizacione jedinice u Federaciji. Brokerska društva uosiguranju, moraju biti registrovana u posebnom registru brokerskih društava uosiguranju, koji vodi Agencija za nadzor i koji je podijeljen na podregistre, poistom principu koji je predviđen za pojedinačne brokere u osiguranju. Brokerskadruštva u osiguranju moraju postaviti ovlašćenog zastupnika koji je registrovanibroker u osiguranju.

Fizičko lice koje se želi registrovati kod Agencije za nadzor, kao broker uosiguranju, uz zahtjev mora priložiti dokumente navedene u članu 7. ovogzakona.

Da bi se registrovalo, brokersko društvo u osiguranju Agenciji za nadzor uzahtjev podnosi sljedeće dokumente: 1) statut koji mora sadržavati elemente propisane u skladu sa odredbama zakonakoji uređuju pravni položaj privrednog društva, ako ovim zakonom pojeđinapitanja nisu drugačije uređena ;

2) dokaz da podnosilac zahtjeva ima deponovana sredstva u iznosu 200.000,00 KM ucilju obavljanja djelatnosti;

3) zahtjevi pod tač. 1) i 2) ovog stava ne odnose se na fizička lica;

4) dokumente koji dokazuju da je podnosilac zahtjeva osiguran od profesionalneodgovornosti u slučaju greške ili propusta sa minimalnim pokrićem u iznosu 400.000,00 KM. Navedeni ugovor o osiguranju mora pokrivati period jednakregistraciji društva za posredovanje u osiguranju uvećan za jedan mjesec;

5) dokument kojim dokazuje da je direktor brokerskog društva u osiguranjuregistrovan kao broker u osiguranju, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Brokери u osiguranju plaćaju godišnju naknadu i taksu za registrovanje, kako seodredi propisima koje donese Agencija za nadzor.

Registrovanje se vrši na period od dvije godine. Broker osiguranja će ponovopodnijeti sve dokumente navedene u ovom članu u roku od 30 dana prije danaisteka roka od dvije godine za koji se posjeduje registracija.

Za registrovanje će se smatrati da ostaje na snazi osim ako:

a) broker u osiguranju propusti da ponovo podnese dokumente, predviđene ovim članom i

b) podneseni dokumenti pokažu da podnosilac zahtjeva više nije lice podobno dadjeluje kao broker u osiguranju.

Pored zahtjeva iz ovog člana broker u osiguranju ako je fizičko lice, mora imatiblokiranu imovinu u iznosu od 200.000,00 KM radi dobrog izvršavanja njegovihdjelatnosti. Podnosilac zahtjeva mora dodatno podnijeti dokumente koji potvrđujuda ima važeće osiguranje od profesionalne odgovornosti u slučaju greške ilipropusta.

Ugovarači osiguranja imaju privilegiju nad blokiranom imovinom, koja imaprednost ispred bilo koje druge opšte ili posebne privilegije. Načini na koje seta imovina blokira, kao i sve neophodne pojedinosti za rad osiguranja odprofesionalne odgovornosti brokera u osiguranju se uređuju Pravilnikom oregulisanju blokiranja imovine i osiguranja odgovornosti brokera u osiguranjukoji donosi Agencija za nadzor.

Sve iznose koje društvo plati brokeru u osiguranju za račun osiguranika, brokeru osiguranju će držati na posebnom računu. Taj račun se neće koristiti za isplatu bilo kojih drugih povjerilaca brokera u osiguranju. U slučajunesolventnosti brokera u osiguranju, iznosi koji se drže na posebnom računu će se prvenstveno iskoristiti za isplatu svih neizmirenih iznosa koje

broker u osiguranju duguje svojim klijentima za neplaćene odštete osiguranja.

Agencija za nadzor će u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva i dokumenat donijeti rješenje kojim odlučuje o zahtjevu ili tražiti ispravku ili dopunu zahtjeva.

Član 10.

Opšte obaveze

Broker u osiguranju je obavezan sljedeće:

1) voditi i na zahtjev Agencije za nadzor dostaviti knjige, računovodstvenu dokumentaciju i ostale potrebne dokumente koji dokazuju i objašnjavaju svetransakcije izvršene u toku djelatnosti, uključujući i sve pojedinosti koje se odnose na zaključene police osiguranja i sve dogovore sa osiguranicima;

2) ispuniti sve zahtjeve Agencije za nadzor u pogledu izvještavanja i vođenja posla. U prvom tromjesečju svake godine, počev od 1. januara one godine koja dolazi neposredno nakon registrovanja, broker u osiguranju će, bilo da je fizičko ili pravno lice, podnositi Agenciji za nadzor podatke i detaljne izvještaje o rasporedu svojih djelatnosti, tokom prethodne godine u odnosu na pojedina društva;

3) broker u osiguranju je pravno i ekonomski nezavisan u pogledu društva. Na zahtjev, broker u osiguranju mora licima koja traže usluge osiguranja ili reosiguranja dati obavještenje o svakoj pravnoj ili finansijskoj zavisnosti od nekog društva za osiguranje ili reosiguranje, uključujući svako posjedovanje udjela ili dionica u tim društvima, a koji bi mogao uticati na njegovu slobodu odabira društva za osiguranje ili reosiguranje za plasiranje rizika.

IV - NADZOR NAD POSREDNICIMA U OSIGURANJU

Član 11.

Agencija za nadzor propisuje:

- . • uslove za dobijanje i provjeru stručnih znanja potrebnih za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju u skladu sa ovim zakonom;
- . • pravila o vođenju registra, podacima koji se upisuju u te registre i način javnog pristupa tim registrima.

Član 12.

Nadzor nad poslovanjem posrednika u osiguranju obavlja Agencija za nadzor.

Član 13.

U cilju osiguravanja podataka za obavljanje nadzora nad poslovanjem, posrednici u osiguranju obavezni su Agenciji za nadzor dostavljati podatke u obimu, na način i u rokovima kako Agencija za nadzor sprovedbenim propisima odredi.

Agencija za nadzor može obaviti nadzor uvidom u podatke iz stava 1. ovog člana i u poslovnim prostorijama posrednika u osiguranju.

Član 14.

Agencija za nadzor može ukinuti rješenje o odobrenju za rad:

- . • fizičkom ili pravnom licu registrovanom za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju ako prestane ispunjavati jedan od uslova iz člana 7. ovog zakona;
- . • fizičkom ili pravnom licu registrovanom za obavljanje poslova brokera u osiguranju ako prestane ispunjavati jedan od uslova iz člana 9. ovog zakona;
- . • ako je poslovanjem posrednika u osiguranju ugrožen interes osiguranika ili je utvrđeno nepoštivanje zakona ili drugih propisa.

Član 15.

Rješenje Agencije za nadzor iz čl. 7., 9. i 14. ovog zakona je konačno i protivnjega se može pokrenuti upravni spor tužbom kod nadležnog suda.

V - KRIVIČNE ODREDBE

Član 16.

Krivične odredbe

Kaznom zatvora od 90 dana do dvije godine i novčanom kaznom do iznosa od 10.000,00 KM kazniće se:

- . • posrednik u osiguranju koji obavlja poslove posredovanja u osiguranju bez rješenja o odobrenju za rad iz čl. 7. i 9. ovog zakona;
- . • zastupnik u osiguranju koji zaključi ugovor o osiguranju u ime i za račun društva sa kojim je istekao ugovor o zastupništvu iz člana 6. ovog zakona. U ovom slučaju društvo se ne može pozvati na raskid ugovora o zastupništvu protiv osiguranika;
- odgovorno lice društva koje svjesno angažuje kao zastupnika u osiguranju lice koje kod Agencije za nadzor nije registrovano kao zastupnik u osiguranju, i/ili koje Agenciji za nadzor nije podnijelo ugovor o zastupništvu iz člana 6. ovog zakona.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

Agencija za nadzor će donijeti sprovedbene akte u skladu sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 18.

Svi postojeći posrednici u privatnom osiguranju dužni su da se registruju kod Agencije za nadzor i usklade svoje poslovanje u skladu sa ovim zakonom u

roku odjedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 19.

Ovaj zakon stupa na snagu osmi dan od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-110/0529.
marta 2005. godine
Sarajevo

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, s.r.

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s.r.